Informační zdroje a databáze

- Knihovny
- Elektronické databáze
- Internet
- Rešeršní systém knihoven

Stáří a vhodnost literatury

- V každé vědě stárne literatura jinak rychle (*historické vědy × společenské vědy*)
- Jak staré informace přinášejí odborné studie a jak staré informace jsou v monografiích?

Podle čeho se orientovat, když chceme opravdu nové poznatky?

- Které knihy jsou odborné (použitelné) a které nikoliv? *Podle čeho to poznáme?*

Kolik titulů literatury do závěrečné práce - a jaký druh?

- Na výzkumně pojatou bakalářku aspoň 20 položek (na nevýzkumnou práci podstatně víc).

- Na výzkumně pojatou diplomku aspoň 25-30 položek (i na nevýzkumně pojatou max. 50-60 kusů, jinak riziko přehlcení a informačního „utonutí“) ☺

- Pozor na adekvátnost zahraničních informací pro naši společnost (zejména v oblasti společenskovědní – pedagogika [např. různé systémy školství], psychologie [např. odlišnost rolí, výchovných stylů], sociální a medicínskou oblast [odlišný systém péče aj.]. => prostor pro vlastní názor a komentář ☺

- **Potřebujeme kombinovat monografie a časopisecké studie** – *chybou je vycházet jen z několika učebnic, které od sebe opisují to samé – musíme jít k novějším, odbornějším a informačně bohatším zdrojům.*

Relevantní odborná periodika (časopisy)
- řazeno dle míry relevance

- **Impaktované časopisy** (V ČR např. Československá psychologie, Studia Psychologica, Sociologický časopis, Filozofický časopis, Česká a slovenská psychiatrie, ostatní jsou mezinárodní, většinou v AJ. Jsou nezbytné).
- **Recenzované časopisy** (Pedagogika, Speciální pedagogika, Pedagogická orientace, Psychológia a patopsychológia dieťaťa, E-psychologie, Psychologie pro praxi; Sociální pedagogika, Sociální práce, Psychiatrie pro praxi, …).
- **Recenzované sborníky z konferencí** (Hradecké dny, Osobnost a sociální procesy, Psychologické dny, …).
- **Ostatní** – spíše popularizační, pouze okrajově použitelné (Psychologie dnes, Moderní vyučování, Rodina a škola, Prevence, Učitelské listy, Učitelské noviny, apod. Též popularizační knížky a většina učebních textů).
- *Kam zařadíme odborné monografie?*
- *KDY A JAK JE MOŽNÉ UŽÍVAT INTERNETOVÉ ZDROJE? JAKÉ A KDY? co webové stránky, blogy? … Co AI?*

Relevantní odborná periodika (časopisy)
- řazeno dle míry relevance - vysvětlení

- **Impaktované časopisy -** jsou nejrelevantnější => mezinárodně hodnocené, anonymní recenze, procento přijatých rukopisů je mezi 5 % až 50 %.
- **Recenzované časopisy -** jsou také relevantní, většinou jen na národní úrovni (jsou hodnocené níže, většina rukopisů je přijata do tisku). Články jsou také anonymně recenzované.
- **Recenzované sborníky z konferencí** – nižší vědecká relevance, nižší hodnocení (recenze nejsou anonymní a jsou přívětivější, rukopisy jsou téměř vždy přijaté). Ale pro naše absolventské práce jde určitě stále ještě o kvalitní zdroje.
- **Ostatní** – spíše popularizační, pouze okrajově použitelné.
- *Odborné monografie* řadíme většinou na úroveň recenzovaných časopisů, zejména pokud uvádějí výsledky výzkumu. Recenze nejsou anonymní.
- *INTERNETOVÉ ZDROJE používáme jen okrajově: např. zajímavé **myšlenky a podněty**, dokreslení nějaké teorie, kterou popisujeme z kvalitnější literatury, pomocí **úryvků z online blogů**. Lze využít webové stránky organizace, jíž se v práci konkrétně zabýváme. Plně můžeme využít legislativní dokumenty – zákony, metodické pokyny a oficiální údaje z ministerstev apod. Další využití online zdrojů je individuální na základě předchozí konzultace s vedoucím práce.*

Co AI – kdy ANO a kdy NE?

PŘÍNOSY A POMOC AI:

1. Jaké máme osobní zkušenosti s využíváním AI při psaní odborných textů?
2. S čím nám může AI při psaní odborné práce spolehlivě pomoci?

RIZIKA AI:

3. Kdy může pomoc AI selhat a na co si dávat pozor?
4. Kdy její pomoc narušuje naše autorství?

Co AI – kdy ANO a kdy NE?

PŘÍNOSY A POMOC AI:

1. Jaké máme osobní zkušenosti s využíváním AI při psaní odborných textů?
2. S čím nám může AI při psaní odborné práce spolehlivě pomoci?

RIZIKA AI:

3. Kdy může pomoc AI selhat a na co si dávat pozor?
4. Kdy její pomoc narušuje naše autorství?

Které činnosti AI jsou při psaní odborného textu právně přípustné a které naopak nepřípustné?

Možnosti a limity využívání AI

Doporučení studentům katedry učitelství pro práci s nástroji AI

Jakékoli textové/slovní výstupy studentů v konkrétních předmětech (zejména seminární práce, referáty apod.) a také veškeré absolventské a závěrečné práce (zejména bakalářské, diplomové/magisterské, doktorské práce) podléhají pravidlům stanovených Univerzitou Karlovou.

UK v této věci vychází z pravidel *Elsevier Science Direct* pro autory časopiseckých článků (https://www.elsevier.com/about/policies-and-standards/publishing-ethics). Vyplývá z nich, že AI a AI-asistované technologie lze v autorských textech používat pouze za účelem gramatického a stylistického zkvalitnění vlastního studentského textu, za předpokladu následné detailní autorské kontroly, zda nedošlo při reformulování vět k posunům v jejich významu.

AI a AI-asistované technologie tedy nejsou a nemohou být autory ani spoluautory studentských textů a děl a nemohou tudíž figurovat ani jako publikační zdroje. V rámci těchto pravidel mohou vzniknout určité výjimky, které je však předem nutné konzultovat s příslušným vyučujícím, který je případně schválí (např. tvorba speciálního obrazového podnětového materiálu za účelem provedení výzkumu). V případě udělení této výjimky vyučujícím je nezbytné uvést ve vlastní práci přesný popis použití AI technologie, včetně vysvětlení důvodu jejího využití.

Knihovny…

Knihovny…

- **S kterou knihovnou máme dobrou zkušenost** a doporučujeme ji?
  - A v čem?

- **S kterou knihovnou máme nepříjemnou zkušenost** a nedoporučujeme ji?
  - A proč?

Knihovny:

- **Komenského pedagogická knihovna** (Jeruzalémská 12)
- **Knihovna PedF UK** (M.D. Rettigové)
- **Knihovna Akademie věd** (KNAV, Národní 3, naproti Malé scéně)
  - **Knihovna Psychologického ústavu AV** (Husova 4)
  - **Knihovny Sociologického a Filozofického ústavu AV** (Jilská 1)
- **Psychologická knihovna FF UK** (Celetná 20)

Knihovny:

- **Národní lékařská knihovna** (Lékařský dům, Sokolská 54, I.P. Pavlova)
- **Knihovna ETF** (Černá 9)
- **Knihovna FHS** (Libeň, Pátkova 2137/5)
- **Knihovna Jiřiny Šiklové, Gender studies** (Masarykovo nábřeží 8)
- **Vědecké knihovny** (např. Středočeská v Kladně)
- Městské knihovny (např. Mariánské nám. 98/1)
- **Národní knihovna Klementinum** (internet: NKP, elektronické databáze) **=> => => ANL, SKC, SKCP**

Elektronické databáze Národní knihovny Praha (NKP) – www.nkp.cz

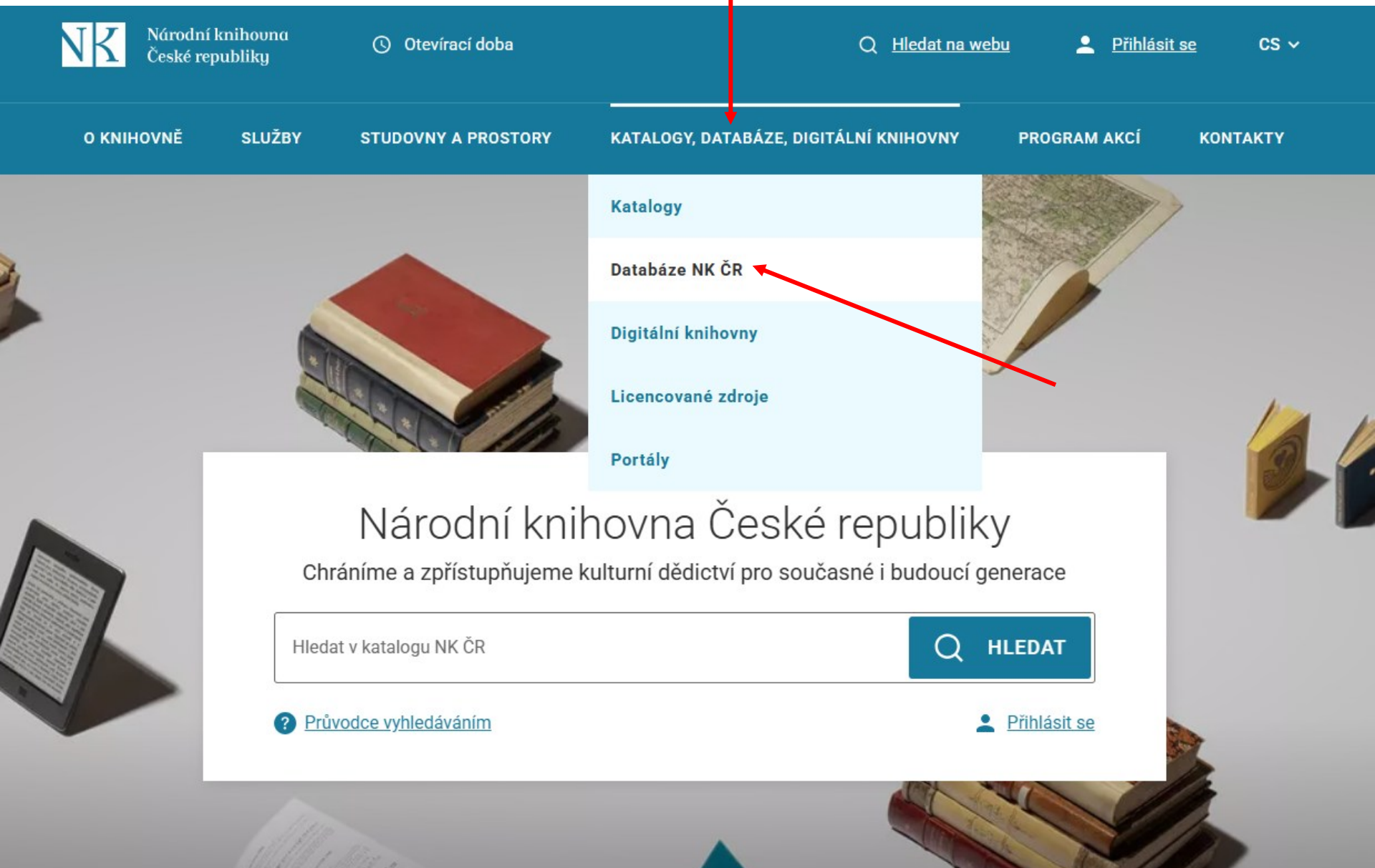

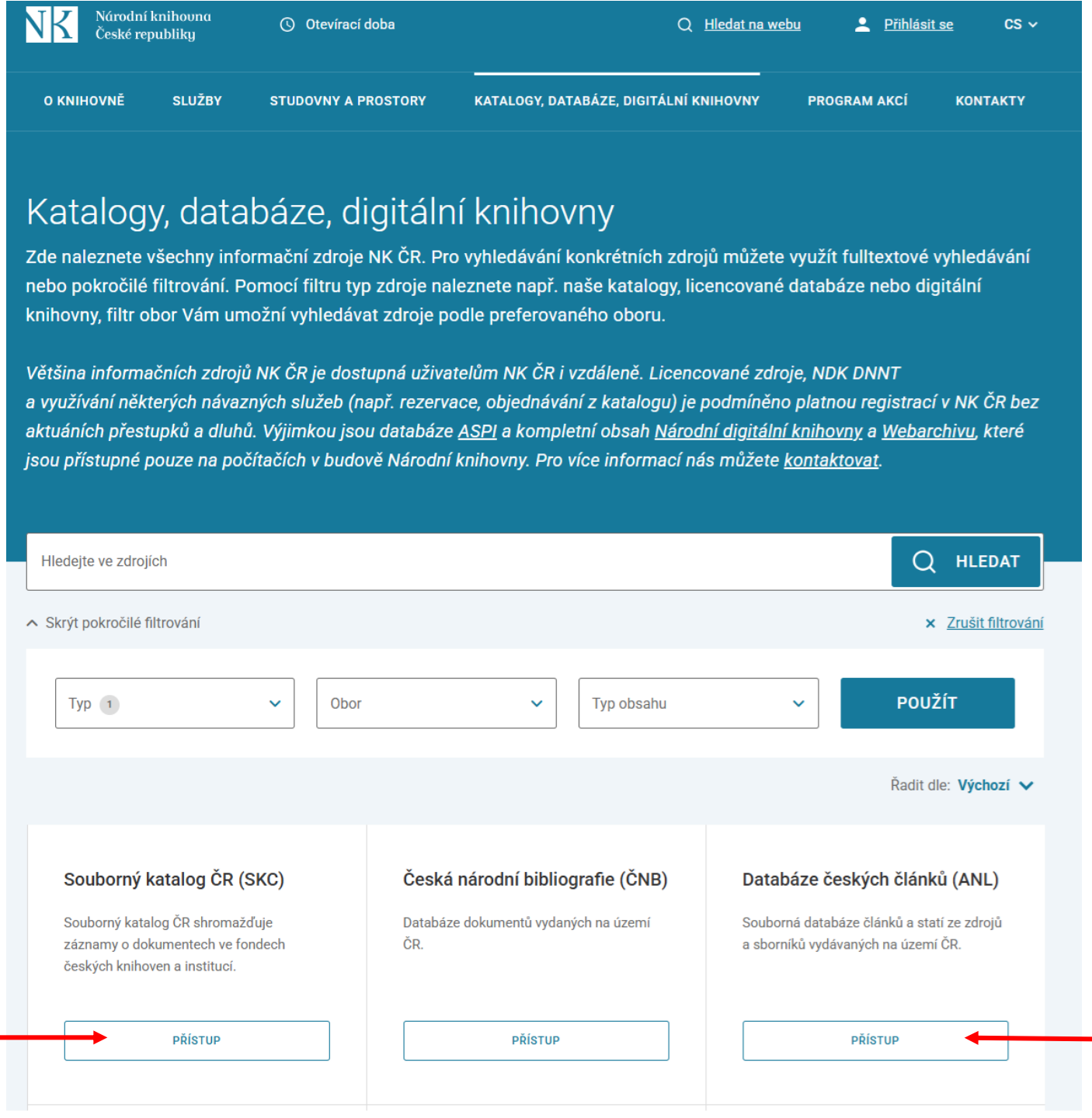

Elektronické databáze NKP: ANL (články) a SKC (monografie)

Proklik mezi databázemi (ANL, SKC, SKCP – seriály/časopisy)

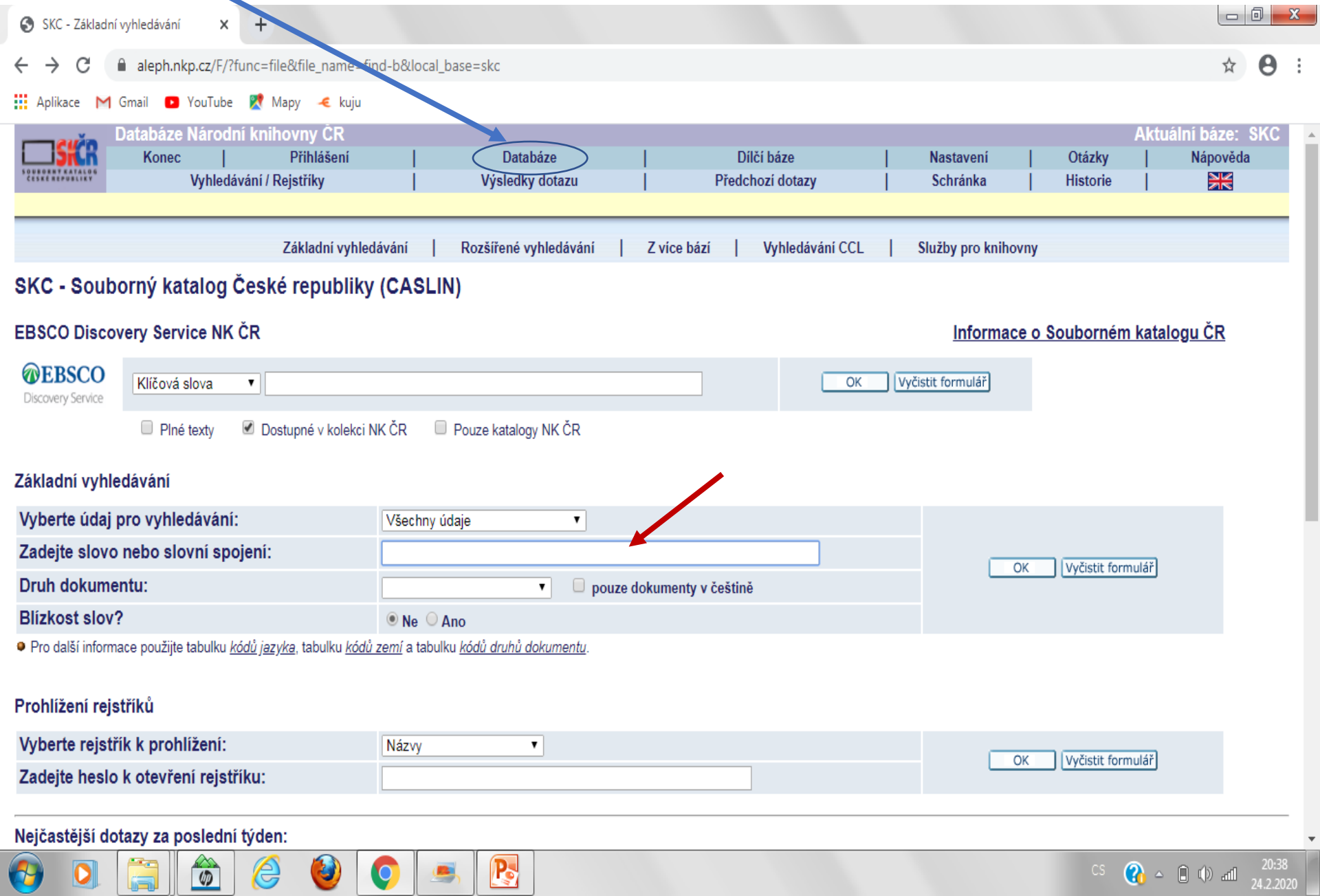

Pedagogika | Praktikum školní ps | Přihlášení | Museum of Senses | Katalogy a databáze NK ČR

aleph.nkp.cz/F/DRBJYYYLUIY5XA62NJ9TUU89S4BLF581E13P1JLVCIQXSYB9K8-29960?func=file&file_name=base-list

Aplikace Gmail YouTube Mapy kuju

Mobilní verze

Katalogy a databáze Národní knihovny ČR

NKC - Online katalog Národní knihovny ČR
- **Tematická mapa** fondů
- **Tematické vyhledávání** pomocí věcných autorit

CNB - Česká národní bibliografie

ANL - Výběr článků v českých novinách, časopisech a sbornících

SLK - Online katalog Slovanské knihovny

KKL - Databáze knihovnické literatury

STT - Databáze prvotisků, starých tisků a map 1450-1800

KPS - Knihopis - soupis českojazyčných tisků do r. 1800

ISN - Ohlášené knihy a hudebniny

SKC - Souborný katalog ČR

SKCP - Souborný katalog ČR - Seriály

AUT - Databáze národních autorit NK ČR (ve formátu **MARC 21**, nebo **UNIMARC**)

ADR - Centrální adresář knihoven a informačních institu

NAK - Adresář nakladatelů v ČR

KTD - Česká terminologická databáze knihovnictví a inf vědy (TDKIV)

KZK - Databáze zkratek pro knihovnictví a informační ob

SCK - Slovník českých knihovníků

SKCP – ukazuje knihovny, které odebírají konkrétní ročníky konkrétních časopisů

EBSCO Discovery Service Národní knihovny ČR

Databáze filigránů v hudebních pramenech evidovaných v Souborném hudebním katalogu Národní knihovny ČR

Katalog hudebních tisků nakladatelství Marco Berra (1811-1855) ** Nové! **

Národní knihovny Praha (NKP) –

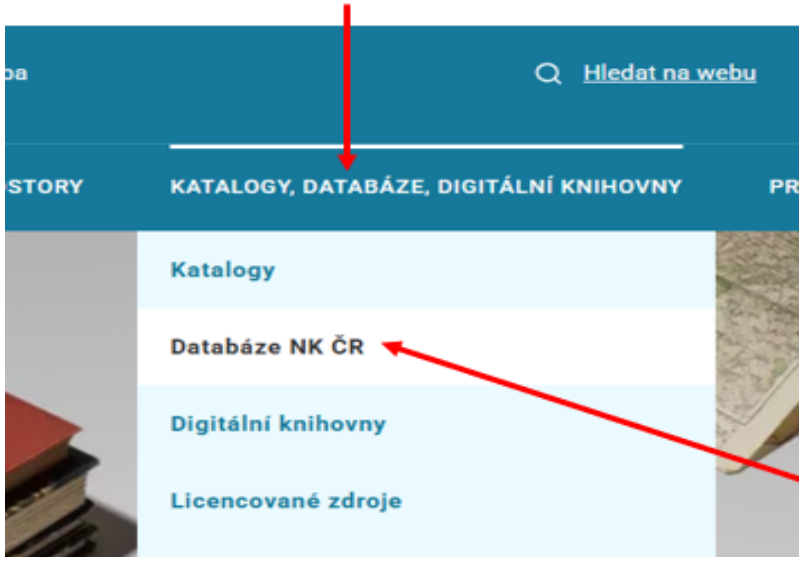

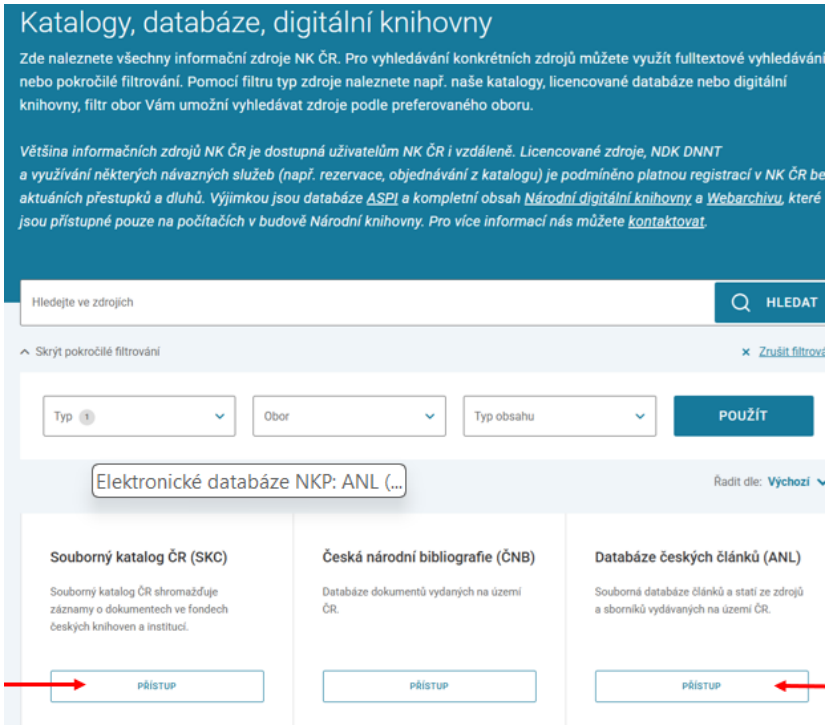

Proklik mezi databázemi (ANL, SKC, SKCP – seriály/časopisy)

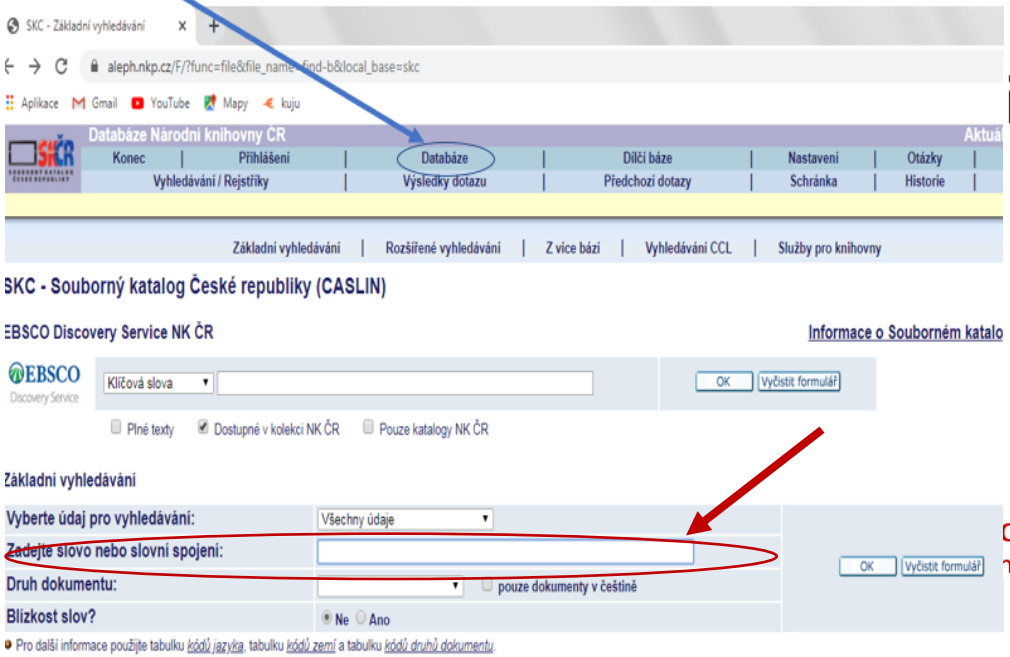

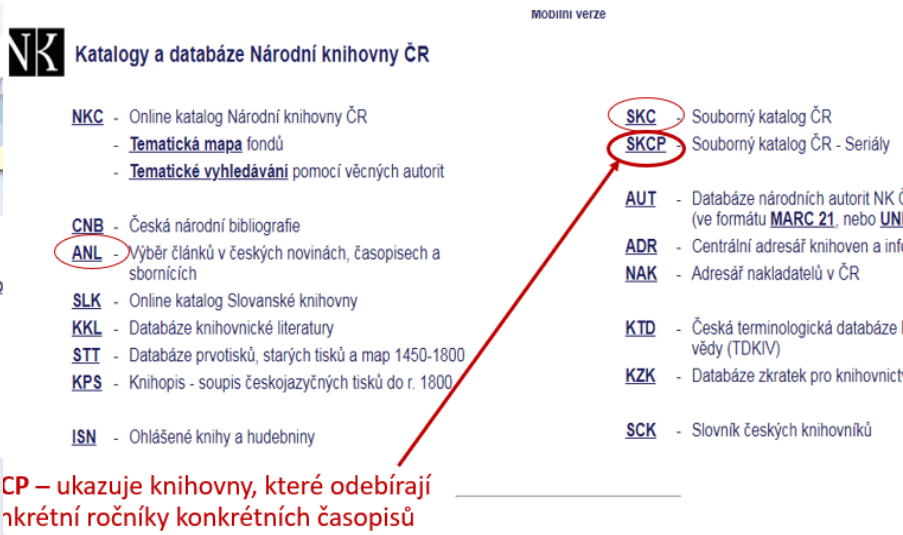

CP – ukazuje knihovny, které odebírají
nkrétní ročníky konkrétních časopisů

Zahraniční elektronické databáze UK

- studenti HTF - (https://htf.cuni.cz/HTF-680.html#2),

neboli:

(1) Otevřeme si: **Web HTF => knihovna => elektronické zdroje => návody k jednotlivým databázím**

(2) Hledáme databáze: **Elsevier Science Direct, JSTOR a Taylor & Francis**

JSTOR – většinou plné texty: psychologie, pedagogika, historie, filozofie, religionistika,…

Elsevier Science Direct – většinou plné texty, psychologie, pedagogika, lékařství aj.

Taylor & Francis – většinou plné texty, psychologie, pedagogika, lékařství aj.

Jak se dostanete na Science Direct, JSTOR a Taylor & Francis

studenti HTF - (https://htf.cuni.cz/HTF-680.html#2), resp.:

usitská tec ×

cuni.cz/HTF-680.html

FAKULTA | KATEDRY A ÚSTAVY | VĚDA A VÝZKUM | UCHAZEČI | STUDIUM | STUDENTI | VEŘEJNOST

- Aktuality fakulty
- O fakultě
- Orgány fakulty
- **Organizační složky**
  - Děkanát
  - Katedry a ústavy
  - **Knihovna**
    - O knihovně
    - Užitečné odkazy
    - Nové knihy
    - Metodika psaní závěrečných prací
    - **Elektronické zdroje**
  - Správa výpočetní techniky
  - Menza
- Vnitřní předpisy a další dokumenty
- Úřední deska
- Evropské projekty
- Zajišťování a vnitřní hodnocení kvality
- Kontakty
- Fotogalerie
- Pro zaměstnance
- Partneři
- Naposledy změněné dokumenty

Elektronické zdroje

Svým studentům a zaměstnancům zřídily Husitská teologická fakulta a Univerzita Karlova přístup do mnoha webových databází odborných publikací. Do nich je možné vstupovat rovnou bez přihlášení či s přihlášením srkze Shibboleth z jakéhokoliv počítače připojeného v síti Univerzity Karlovy (např. Eduroam či kabelové připojení) nebo díky tzv. vzdálenému přístupu z domova.

Vyhledávání v databázích

Ústřední knihovna Univerzity Karlovy zajistila pro své uživatele jednoduchý vyhledávací nástroj UKAŽ, který dovede dle zadaného klíčového slova vyhledávat ve všech databázích najednou. Po vyhledání je dobré si v levém menu upřesnit výsledky (např. plný text, typy zdrojů, jazyk atd.). Užitečným nástrojem je také stránka PEZ (Portál elektronických zdrojů).

Nejpoužívanější databáze

EBSCO
Přihlášení: u přístupu ze školy automatické

JSTOR
Přihlášení: u přístupu ze školy automatické

Oxford Journals
Přihlášení: u přístupu ze školy automatické

Wiley Online Library Journals
Přihlášení: u přístupu ze školy automatické

ProQuest Ebook Central (možnost stahovat eknihy do mobilních zařízení)
Přihlášení: u přístupu ze školy automatické

Elsevier ScienceDirect
Přihlášení: Sign in - Other institution - vyhledat a vybrat Charles University

SpringerLink
Přihlášení: Log in - Shibboleth - vyhledat a vybrat Charles University

Taylor&Francis
Přihlášení: Log in - Shibboleth - vyhledat a vybrat Charles University

Vzdálený přístup

Fungující databáze s plnými texty

Jak se dostanete na Science Direct, JSTOR a Taylor & Francis

studenti HTF - (https://htf.cuni.cz/HTF-680.html#2), resp.:

usitská tec ×

cuni.cz/HTF-680.html

FAKULTA | KATEDRY A ÚSTAVY | VĚDA A VÝZKUM | UCHAZEČI | STUDIUM | STUDENTI | VEŘEJNOST

- Aktuality fakulty
- O fakultě
- Orgány fakulty
- **Organizační složky**
  - Děkanát
  - Katedry a ústavy
  - **Knihovna**
    - O knihovně
    - Užitečné odkazy
    - Nové knihy
    - Metodika psaní závěrečných prací
    - **Elektronické zdroje**
  - Správa výpočetní techniky
  - Menza
- Vnitřní předpisy a další dokumenty
- Úřední deska
- Evropské projekty
- Zajišťování a vnitřní hodnocení kvality
- Kontakty
- Fotogalerie
- Pro zaměstnance
- Partneři
- Naposledy změněné dokumenty

Elektronické zdroje

Svým studentům a zaměstnancům zřídily Husitská teologická fakulta a Univerzita Karlova přístup do mnoha webových databází odborných publikací. Do nich je možné vstupovat rovnou bez přihlášení či s přihlášením srkze Shibboleth z jakéhokoliv počítače připojeného v síti Univerzity Karlovy (např. Eduroam či kabelové připojení) nebo díky tzv. vzdálenému přístupu z domova.

Vyhledávání v databázích

Ústřední knihovna Univerzity Karlovy zajistila pro své uživatele jednoduchý vyhledávací nástroj UKAŽ, který dovede dle zadaného klíčového slova vyhledávat ve všech databázích najednou. Po vyhledání je dobré si v levém menu upřesnit výsledky (např. plný text, typy zdrojů, jazyk atd.). Užitečným nástrojem je také stránka PEZ (Portál elektronických zdrojů).

Nejpoužívanější databáze

EBSCO
Přihlášení: u přístupu ze školy automatické

JSTOR
Přihlášení: u přístupu ze školy automatické

Oxford Journals
Přihlášení: u přístupu ze školy automatické

Wiley Online Library Journals
Přihlášení: u přístupu ze školy automatické

ProQuest Ebook Central (možnost stahovat eknihy do mobilních zařízení)
Přihlášení: u přístupu ze školy automatické

Elsevier ScienceDirect
Přihlášení: Sign in - Other institution - vyhledat a vybrat Charles University

SpringerLink
Přihlášení: Log in - Shibboleth - vyhledat a vybrat Charles University

Taylor&Francis
Přihlášení: Log in - Shibboleth - vyhledat a vybrat Charles University

Vzdálený přístup

Případně využíváme:

EZ Proxy

- *(zadávám své číslo a heslo do SIS) a pak vyhledávám ze seznamu tyto databáze*

Pro přihlášení z fakulty

Science Direct:

přihlašujeme se prostřednictvím vyhledání instituce „Charles University“,
svého čísla a hesla do SIS
(případně mailem v univerzitním formátu, tj. svým číslem s koncovkou „@cuni.cz“)

v „**Advanced search**“ rozklikneme „**show all fields**“ a do kolonky „**Title, abstract or author-specified keywords**“ zadáváme anglicky klíčová slova nebo sousloví

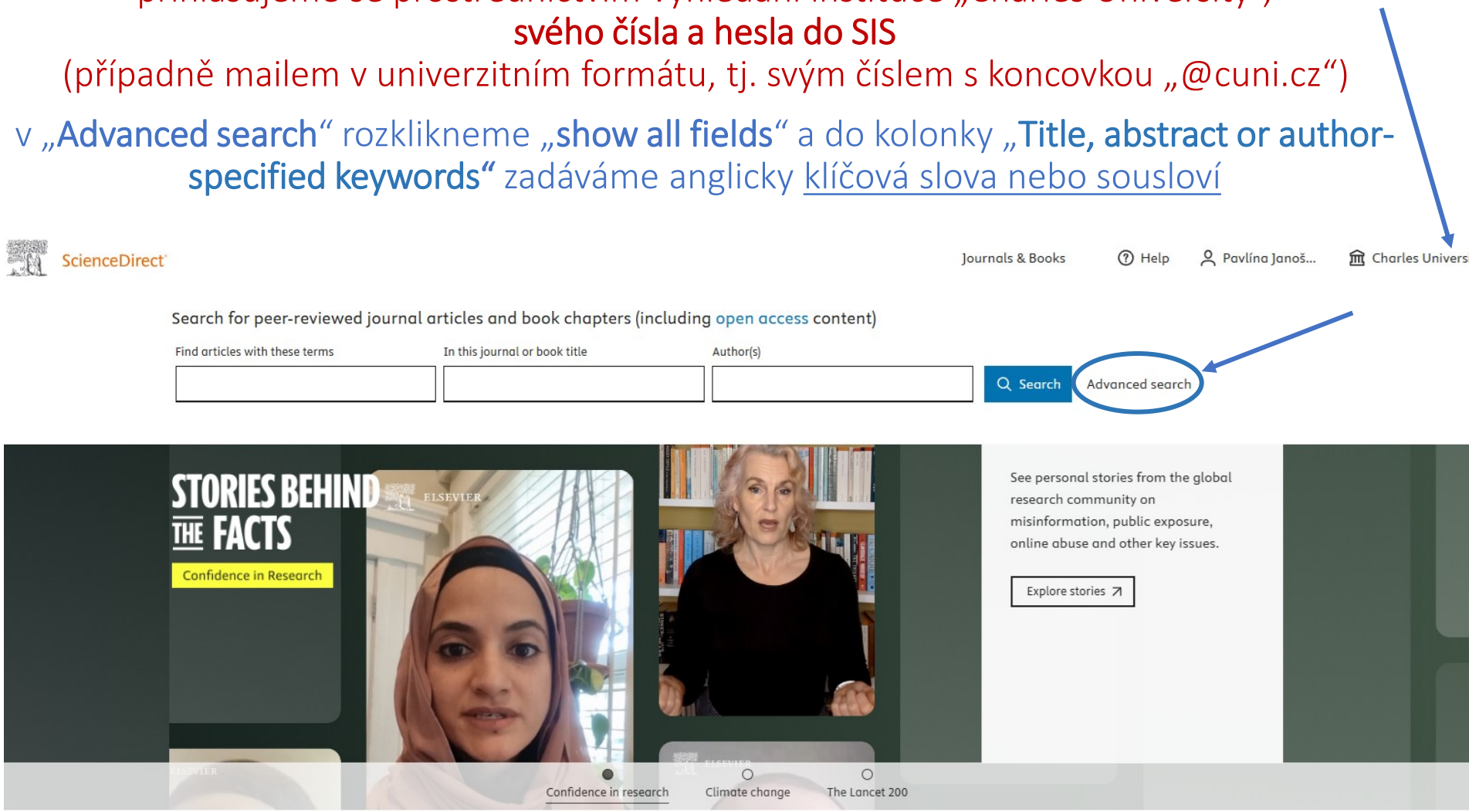

JSTOR:

proklik přes „instituci“ => zadávám „Charles University“ a poté zadávám přístupové číslo a heslo (do SIS) v normálním formátu

pod „Advanced Search“ vyhledáváme ve FIELD v „Abstract“

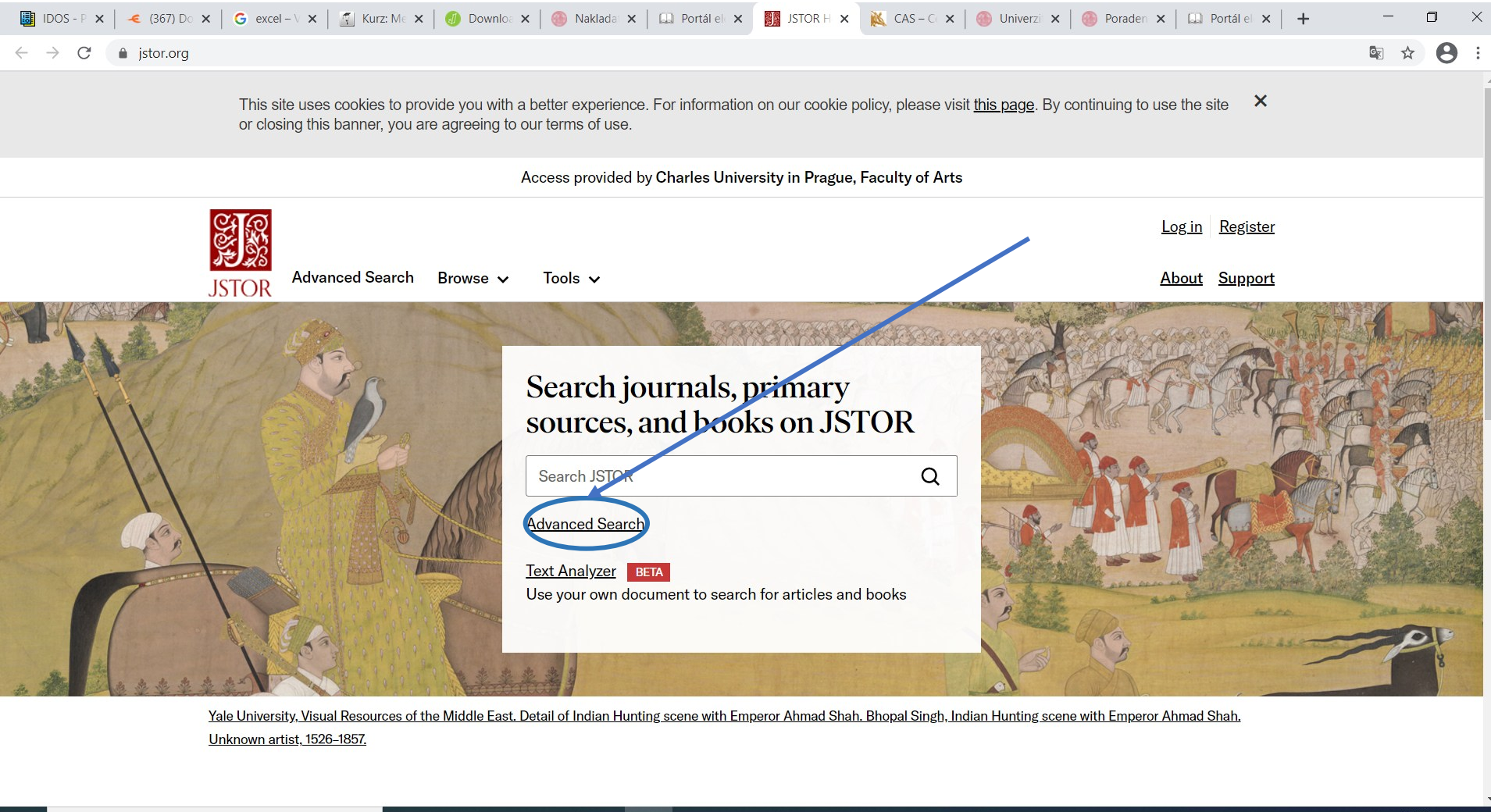

Taylor&Francis:

proklik přes „instituci“ => zadávám „Charles University“ a poté zadávám své číslo a heslo (do SIS) v normálním formátu

poté v „Advanced Search“ nastavíme hledání v SEARCH FOR: „Abstract“

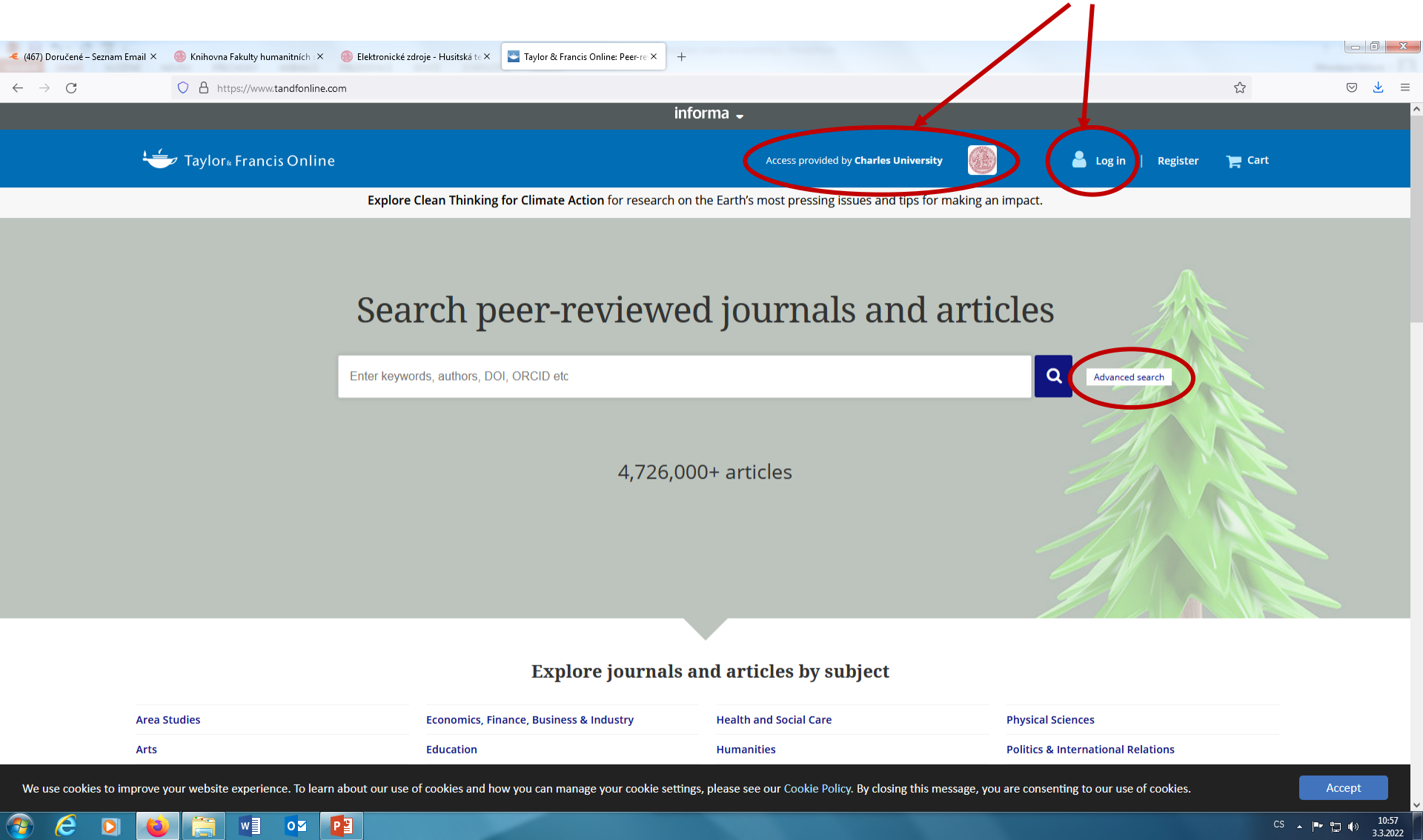

Další INFO možnosti

„Vygooglovat“ hledaný článek volně na Google (cca 60% úspěšnost); někdy visí na webových stránkách autorů nebo přes nabízený proklik na Research Gate

Podívat se na **Google Scholar**

Možnost **napsat hlavnímu autorovi** (v databázích u článků je mail. Lze ho o článek požádat i jakožto student), často přes Research Gate.

Mezinárodní knihovní výpůjčky a objednávky xero článků:

– *KAŽDÁ KNIHOVNA, V NÍŽ MÁME ZAPLACENOU PRŮKAZKU, JE POVINNÁ NÁM OBJEDNAT VÝPŮJČKU JAKÉKOLI KNIHY ZE ZAHRANIČÍ, XERO JAKÉHOKOLI ČLÁNKU – placená služba*

Rešeršní systém knihoven

Národní lékařská knihovna (Sokolská, I. P. Pavlova)

Knihovna Akademie věd (Národní)

Komenského pedagogická knihovna (Jeruzalémská)

Národní knihovna Praha (SKC, ANL, SKCP)